

KDAJ JE NAJBOLJE SADITI IN PRESAJATI TRAJNICE ?

Za vsako vrtno opravilo je treba vedeti, kdaj je zanj najprimernejši čas. Če na primer ob nepravem času gnojimo, lahko naredimo veliko škode. Če pravočasno ne zalijemo, nam marsikaj na vrtu lahko celo umre. In sajenje trajnic brez dvoma sodi med zelo pomembna opravila na vrtu. Zato se pogosto vprašamo, kdaj jih je najbolje saditi, odgovori na to vprašanje pa so lahko zelo različni.

Kadar želimo rastlino izkopati pri prijateljih ali na svojem vrtu in jo presaditi drugam, pa ob tem morda celo razdeliti in razmnožiti, moramo res ujeti najprimernejši čas. In tu imajo različne trajnice različne zahteve. Sredi poletja presajamo in delimo kar nekaj trajnic, ki cvetijo spomladi in do poletja že dozoriijo, potem pa počivajo. Po navadi imajo takšne trajnice v zemlji odebeljene dele (korenike, čebule), ki zadržujejo dovolj vode in hranilnih snovi za rezervo in ne čutijo presaditvenega šoka tudi v vročih in sušnih poletnih mesecih. Potonike recimo presajamo v avgustu in septembru, ko počivajo. Ob tem ne smemo pozabiti, da jih moramo saditi tako plitko, da rastni vršički

Na prostem vzgojene sadike trajnic so gotovo trpežne.

skoraj gledajo iz zemlje, sicer kar nekaj let ne bodo cvetele. Pri nizkih bradatih perunikah, ki cvetijo že aprila, korenike dozorevajo maja ali junija in jih takrat že lahko presajamo. Visoke bradate perunike cvetijo šele maja in njihove korenike dozorevajo julija in avgusta. Lahko jih presajamo še tudi septembra. Vsekakor pa je dobro, da se pred zimo na novo vrastejo, da bo njih cvetenje v naslednjem letu čim manj moteno, čeprav bodo prav zacvetele šele čez kaki dve do tri leta. Gomolje bršljanovolistne ciklame, ki so po pozno spomladanskem odmiranju listja skriti v zemlji, lahko presajamo že od maja do junija, ker bodo konec julija ali v avgustu že ponovno zacvetele in malo kasneje tudi odgnale liste. Bela lilija ali limbar ima tudi liste vso zimo, konec pomladi zacveti in omamno zadiši, potem pa vsi nadzemni deli odmrejo in čebulica nato počiva nevidno skrita v zemlji do začetka jeseni, ko ponovno odžene liste. Presajamo jo torej, dokler počiva. Podobno velja za jesenskemu žafranu podobno čebuljnico, ki živo rumeno zacveti jeseni, nato odžene liste in jih zadrži do konca naslednje pomladi, ko se pripravi na poletni počitek.

Veliko večino običajnih trajnic pa presajamo v zgodnji pomladi ali zgodnji jeseni, da jim prihranimo presaditveni šok v vročini, ko teže prenašajo izgubo dela korenin.

Ko pa govorimo o sajenju trajnic, ki so bile vzgojene v lončkih in namenjene za sajenje na vrtove, je zgodba čisto drugačna. Vse tiste sadike, ki so bile v lončkih gojene bolj asketsko in niso imele idealnih pogojev (obilnega gnojenja in zaščite v rastlinjaku), pridejo iz utesnjenega rastišča v lončku v odprto zemljo, kjer je mnogo več prostora in hrane praviloma v boljše življenske pogoje. Če so temperature višje in da poskrbimo za nekaj zalivanja ob suši, se neverjetno hitro vrastejo in razrastejo. Tiste, katerih čas cvetenja šele prihaja, bodo že kmalu po sajenju tudi zacvetele. Praviloma ob prenosu rastline iz lončka na prosto, korenin sploh ne poškodujemo in zato presaditvenega šoka praktično ni.

Zato velja mnenje, da se trajnice sadijo samo spomladi za popolnoma zgrešeno. Velja le za nekatere med tistimi vrstami, ki jih razmnožujemo z delitvijo pred začetkom spomladanske vegetacije.

Iz trpežnih sadik ob sajenju na prosto lahko ustvarimo tudi takšno kreacijo.

Tekst:

Jožica Golob-Klančič

univ. dipl. ing. hort.

Fotografije:

Mojca Rehar Klančič

univ. dipl. ing. agr.

Previdni moramo biti tudi pri trajnicah, ki so bile vzgojene v šotnici in v rastlinjakih, ki v zgodnji pomladi marsikdaj ob obilnem gnojenju in v zavetju pred mrzlimi nočmi spodbudijo prezgodnjo rast in cvetenje. Takšne sadike trajnic so bolj občutljive in jih rada pobere kakšna slana ob prezgodnjem sajenju. Ob prepoznem pa jih lahko ogroža sončna pripeka. Pa še pri gnojenju in zalivanju moramo biti zelo natančni, da jih počasi privadimo na zunanje pogoje, sicer smo z njihovo saditvijo marsikdaj razočarani.

Če pa sadimo utrjene sadike trajnic trpežnih vrst in sort, pa si nove saditve lahko privoščimo od zgodnje pomladi do pozne jeseni, kadar pač imamo čas in voljo za saditvena dela.